

Μπολαμάντ, Λίβανος, Ιούνιος 1993

Ιωάννης Σ. Ρωμανίδης

I. Εισαγωγή

- 1) Εκπρόσωποι εννέα Ορθοδόξων Εκκλησιών και του Βατικανού συντάξαν και υπέγραψαν μέσω του προεδρείου αμφοτέρων των πλευρών² συμφωνία η οποία εμπεριέχεται σε έγγραφον με τίτλον «ΟΥΝΙΤΙΣΜΟΣ, ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ, Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΠΛΗΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ». Φαίνεται το εν λόγω κείμενον συνετάγη από μίαν υποεπιτροπήν.
- 2) Η Εκκλησία της Ελλάδος και άλλες τρεις Ορθόδοξες Εκκλησίες δεν έστειλαν εκπροσώπους. Μπουκοτάρανε την συνάντησιν αυτήν εις διαμαρτυρίαν κατά του Βατικανού δια την ευθύνην του δια την διάλυσιν της Γιουγκοσλαβίας και τον πόλεμον στην Βοσνίαν μεταξύ Σέρβων, Κροατών και Μουσουλμάνων και άλλων αντιορθόδοξων ενεργειών του εις άλλα μέρη της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Μερικές Ορθόδοξες Εκκλησίες έφθασαν να καταλάβουν το σχέδιον ή την τακτικήν αιώνων του Βατικανού της σχεδιασμένης εναλλαγής μεταξύ συγχρόνου επιθετικού πολέμου και διπλωματικού διαλόγου. Την τακτικήν αυτήν μεταμόρφωσαν φαινομενικά κατά την δεκαετίαν του 1960 εις επιθέσεις αγάπης και διαλόγου και στην πραγματικότητα σε «επιθέσεις από τα νώτα.»
- 3) Κλασσικό παράδειγμα από την προηγουμένη τακτικήν ήτο ο διάλογος μεταξύ Φραγκο-Λατίνων και Ρωμαίων Ορθοδόξων εις το Μπάρι της Ιταλίας το 1098. Οι Φραγκο-Λατίνοι είχαν μόλις ολοκληρώσει την εκδίωξιν των Ρωμαίων Ορθοδόξων από το Πατριαρχείον της Πρεσβυτέρας Ρώμης το 1009-12 όταν επέβαλαν αιρετικούς Ρωμαίους Πάπας τους οποίους τελικά και δια πάντα αντικατέστησαν με Φραγκο-Λατίνους το 1046. Ενώ οι Νορμανδοί Φράγκοι έδιωχναν τον Ρωμαϊκόν μας στρατόν από την Κάτω Ιταλίαν και βοηθούσαν τους Τοσκανο-Φράγκους και τους Λογγοβάρδους να αρπάξουν τον Φραγκο-Λατινικόν πλέον Παπικόν Θρόνον από τους Φράγκους αυτοκράτορας της Φραγκονίας, ο Δούξ τους, ο Γουίλιαμ της Νορμανδίας, εισέβαλε και κατέκτησε την Αγγλίαν με την ευλογίαν του Φράγκου πάπα Αλεξάνδρου Β' το 1066. Εγκατέστησε τον Λογγοβάρδον φίλον του Lanfranc και διδάσκαλον του πάπα ως πρώτον μη Ρωμαίον/Σάξωνα Αρχιεπίσκοπον Κανταβουρίας το 1070 και μαζί αντικατέστησαν όλους τους Ορθοδόξους επισκόπους με Φραγκο-Λατίνους. Όλοι οι επίσκοποι και ηγούμενοι καθηρέθησαν εν σώματι³ και κατεδικάστησαν εις φυλάκισιν όπου απέθαναν από βασιανιστήρια και πείναν.⁴ Τους Φραγκο-Λατίνους επισκόπους και ηγούμενους εσκότωνε ο λαός δεδομένων ευκαιριών.⁵ Οι Σάξωνες και

¹ Διάλεξις γενομένη την 12ην Ἀπριλίου 1994 εις το τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Δημοσιεύθηκε από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεολογική Σχολή - Τμήμα Θεολογίας, σε τόμο που επιγράφεται ΚΑΙΡΟΣ, Τόμος τιμητικός στον ομότιμο καθηγητή Δαμιανό Αθ. Δόικο, τόμος Β, Θεσσαλονίκη 1995, σελ.261-282.

² Φαίνεται δεν συνεζητήθησαν τα περί της εγκυρότητος των μυστηρίων και το εν λόγω κείμενον υπέγραψαν οι δύο πρόεδροι και γραμματείς.

³ Ιδε August Thierry, *Historie de la Conquete de l' Angleterre par les Normands*, Paris 1843, τομ. 2. σ. 147 (1071-1072), 215-219 (1075-1076), 284, 313-314, 318 (1087-1094); τομ. 3, σ. 35 (1110-1138), 214-215 (1203).

⁴ Αυτόθι., τομ. 2, σ.55, 66 (1068), 111, 145, 184 (1070-1072), 215 (1075-1076), 240-242 (1082), 313-316 (1088-1089); τομ. 3, σ. 35, 44, 47 (1110-1140).

⁵ Αυτόθι., τομ. 2, σ. 232, 236 (1080); τομ. 3, σ. 27, 36-37, 39 (1110-1138), 55 (1141-1142); τομ. 4, σ. 349 (1387).

Κέλτες εόρτασαν τον Θάνατον του Lanfranc το 1089 με την τρίτη και σοβαροτέρην επανάστασιν κατά των Φραγκο-Λατίνων.⁶ Ο διάδοχος του Λάνφραγκ το 1093 ήτο ο Λογγοβάρδος Άνσελμος ο οποίος ήτο ο κύριος εκπρόσωπος των απόψεων των Φραγκο-Λατίνων εις τον προμνημονευθείσαν συνάντησιν διαλόγου εις το Μπάρι το 1098.

- 4) Αυτού του είδους μεταρρυθμίσεις μέσου στρατιωτικής ισχύος έγιναν σταυροφορία εις την Δύσιν και την Ανατολήν. Εν καιρώ επροκάλεσαν την επανάστασιν των Προτεσταντών και συνήντησαν ουδεμίαν επιτυχίαν εις τους Ανατολικούς Ρωμαίους, αλλά αρκετήν μεταξύ των Σλαύων και Αραβοφώνων Ρωμαίων μέσω της απάτης της Ουνίας.
- 5) Μη δυνάμενο πλέον να χρησιμοποιήση τον τύπον τούτον της Δυτικής μεσαιωνικής στρατιωτικής δυνάμεώς του, την οποίαν χρησιμοποιούσε ανοικτά ακόμη μέχρι την Γαλλικήν Επανάστασιν, και με την ουσιαστικήν αποτυχίαν της Ουνίας, έμαθε το Βατικανό κατά τα μέσα του αιώνος τούτου να επιτίθεται δημοσίως δια της «αγάπης» και του «διαλόγου,» αλλά στην πραγματικότητα «δι' επιθέσεως από τα νότα.» Έτσι η ειλικρίνειά του στην δημοσίαν αγάπην και στον δημόσιον διάλογόν του, τα οποία του επεβλήθησαν από την σύγχρονον εξάπλωσιν της δημοκρατίας, χρειάζεται πολύ περισσότερες αποδείξεις δια να γίνη πιστευτή.

II. Το Λεγόμενο Σχίσμα

- 6) Όπισθεν της εν λόγω συμφωνίας είναι οι Λατίνοι σπεσιαλίστες εξοικειωμένοι με την σύγχρονον έρευναν επί της στρατιωτικής, πολιτικής και κοινωνικής φύσεως του Φραγκικού σχίσματος από τους Ρωμαίους Δύσεως και Ανατολής, το οποίον οι Φράγκοι και οι σύμμαχοί τους εσκεμμένως προεκάλεσαν. Το δόγμα έπαιξε το ρόλο του κυρίου Φραγκο-Λατινικού όπλου κατά των Ανατολικών Ρωμαίων, οι οποίοι είχαν προκαλέσει επαναστάσεις μεταξύ των υποδούλων Δυτικών Ρωμαίων εναντίον των Τευτόνων κατακτητών τους. Φυσικά στους Λατίνους της συναντήσεως αυτής στο Μπαλαμάντ δεν συνέφερε να θίξουν αυτού του είδους την έρευνα.
- 7) Αγνοώντας τα παραπάνω, οι Ορθόδοξοι στο Μπαλαμάντ διευκόλυναν τους Λατίνους με την αποδοχήν τους ως των ιστορικών πλαισίων του σχίσματος την περί αυτού Φραγκο-Λατινικήν προπαγάνδαν με ένα σχεδόν Ορθόδοξον περιεχόμενον, ένας συνδυασμός που κυριαρχεί στους Ορθόδοξους εδώ και πολλά χρόνια από τότε που έγιναν θύματα των μεταρρυθμίσεων του Πέτρου του Μεγάλου και των ετεροδόξων πανεπιστημίων όπου εσπούδασαν.
- 8) Έτσι η εν λόγω συμφωνία παρακάμπτει τας συνεπειάς του γεγονότος ότι από τον 7ον αιώνα οι Φραγκο-Λατίνοι επίσκοποι συνήθιζαν κατά τρόπον μαγικόν να λαμβάνουν την αποστολικήν τους διαδοχήν μέσω της εξοντώσεως των Ρωμαίων, Κελτών και Σαξώνων προκατόχων τους, όπως μόλις είδαμεν, και μεταβάλλοντες το κάθε κατακτημένον ποίμνιον στους δουλοπαροίκους του Φραγκο-Λατινικού Φεουδαλισμού. Αυτό δεν συνέβη μόνον στην Γαλλίαν και στην Αγγλίαν, αλλά και επίσης εις άλλας επαρχίας της Φραγκίας, όπως στην Γερμανίαν και στην Ιταλίαν. Μάλιστα το ίδιο έγινε στην Ισπανίαν και την Πορτογαλίαν όταν οι Γότθοι τας ξανακατέκτησαν από τους Άραβες και συγχρόνως ξανασκλάβωσαν τους εκεί Ρωμαίους. Από Αραβικήν πηγήν του 11ου αιώνος γνωρίζουμε ότι κατά τα χρόνια της Αραβοκρατίας οι Ισπανοί Ρωμαίοι ανήκαν στην Ορθοδοξίαν του Αυτοκράτορος της Κων/πόλεως. Δηλαδή οι επανακτήσαντες την Ισπανίαν Γότθοι εξόντωσαν τους Ρωμαίους εκκλησιαστικούς ηγέτας ως αιρετικούς κατά την λεγομένην σήμερα Ισπανικήν, αλλά στην πραγματικότητα Γοθικήν, Ιεράν Εξέτασιν. Το ότι οι επί αιρέσει εκτελεσθέντες δήθεν αιρετικοί Χριστιανοί ηγέτες ακήκαν στην ομολογίαν πίστεως του Βασιλέως των Ρωμαίων της Κων/πόλεως Νέας Ρώμης γνωρίζουμε από τον εξισλαμισθέντα Ισπανόν Ρωμαίων ιστορικόν Abu

⁶ Αυτόθι., τομ. 2, σ. 315

Muhammad Ali Bin Ahmad Bin Said.⁷ Σημασίαν μάλιστα έχει το γεγονός ότι ο Ibn Hazm έζησε από το 994 μέχρι το 1064. Έδρασε επομένως ακριβώς κατά τα χρόνια όταν πρώτα οι Γερμανο-Φράγκοι και εν συνεχεία οι Τοσκανο-Φράγκοι και οι Λογγοβάρδοι, με την βοήθειαν των Νορμανδών, ανέτρεψαν την Ορθοδοξίαν και την Ρωμαϊκότητα του Πατριαρχείου της Πρεσβυτέρας Ρώμης. Προφανώς προέβλεπαν μαζί η Αραβική και η Ρωμαϊκή ηγεσία να ευρίσκονται οι Ρωμαίοι Ορθόδοξοι εντός της Ισπανίας των Ουμμαδάδων και εντός της Αυτοκρατορίας των Αββασίδων από την Μαυριτανίαν μέχρι την Μέσην Ανατολήν κατ' ευθείαν κάτω από την εθναρχικήν και την εκκλησιαστικήν προστασίαν της Κων/πόλεως Νέας Ρώμης όπως μαρτυρεί ο προειρημένος ιστορικός.⁸ Μάλιστα ο ιστορικός Ibn Khaldoun (1332-1406) μας πληροφορεί ότι οι Νουμίδιοι, δηλαδή Βερβερίνιοι, της Βορείο-Δυτικής Αφρικής εξισλαμίσθησαν πολλές φορές.

9) Την γέννησιν του Φραγκικού Πολιτισμού περιγράφει εις επιστολήν του ο Άγιος Βονιφάτιος προς τον Πάπα της Ρώμης Ζαχαρίαν (natione Graecus⁹) το 741. Οι Φράγκοι είχαν απαλλάξει την Εκκλησίαν της Φραγκίας από όλους τους Ρωμαίους επισκόπους και είχαν αυτοκατασταθή επισκοποι και κληρικοί διοικηταί της. Ήρπασαν την περιουσίαν της Εκκλησίας και την εχώρισαν εις τιμάρια, των οποίων την επικαρπίαν διένειμαν ως Φέουδα, συμφώνως προς τον βαθμόν που κατείχε έκαστος εις την πυραμίδα της στρατιωτικής φεουδαρχικής ιεραρχίας. Αυτοί οι Φράγκοι επίσκοποι δεν είχαν Αρχιεπίσκοπον και δεν είχαν συνέλθει εις σύνοδον επί 80 χρόνια. Συνήρχοντο δια τα εθνικοεκκλησιαστικά θέματα μαζί με τους βασιλείς και λοιπούς συναδέλφους οπλαρχηγούς. Κατά τον Άγιον Βονιφάτιον, ήσαν «αδηφάγοι λαϊκοί, μοιχοί και μέθυσοι κληρικοί, οι οποίοι μάχονται εις τον στρατόν με πλήρη πολεμικήν εξάρτησιν και με τας χείρας των σφάζουν χριστιανούς και ειδωλολάτρας.»¹⁰

10) Μόλις πενήντα χρόνια αργότερα οι διάδοχοι αυτών των αγραμμάτων βαρβάρων προσέθεσαν το Filioque εις το Σύμβολον της Πίστεως και κατεδίκασαν την Ανατολικήν Ρωμαϊκήν Αυτοκρατορίαν ως αιρετικήν και «Γραικικήν,» εις τας Συνόδους των της Φραγκφούρτης το 794 περί εικόνων και της Ακυϊσγράνου το 809 περί της προσθήκης του Filioque εις το Σύμβολον της Πίστεως της Β' Οικουμενικής Συνόδου, και εις εποχήν μάλιστα που δεν εγνώριζον ούτε ένα Πατέρα Οικουμενικής Συνόδου. Επί 215 χρόνια, από το 794 μέχρι το 1012 οι Ρωμαίοι Ορθόδοξοι Πάπαι ηρνήθησαν να υποταχθούν εις τους Φράγκους κυρίους τους εις τα θέματα του Filioque και των εικόνων. Ο τελευταίος Ορθόδοξος Ρωμαίος Πάπας που μνημονεύεται στα δίπτυχα των υπολοίπων τεσσάρων Ρωμαίων Πατριαρχείων είναι ο Ιωάννης ΙΗ' (1003-1009) και ο πρώτος αιρετικός Ρωμαίος Πάπας που εξέπεσε από τα δίπτυχα, αφού προσέθεσε το Filioque στην ομολογίαν πίστεώς του, ήτο ο Σέργιος Δ (1009-1012), δηλαδή 42 χρόνια πριν από το λεγόμενον σχίσμα του 1054.

11) Δηλαδή έχομεν τρία στάδια αυτού του σχίσματος. 1) Πρώτα έχομεν σχίσμα μεταξύ όλων των Ρωμαίων και των Φράγκων που ουσιαστικά αρχίζει το 794 με καθυστέρησιν της καταδίκης των αιρετικών Φράγκων δια 85 χρόνια. Τούτο έγινε τελικά στην Η' Οικουμενικήν Σύνοδον υπό την ηγεσίαν του Πάπα της Ρώμης Ιωάννου Η' (872-882) και του Πατριάρχου της Κων/πόλεως Νέας Ρώμης Μεγάλου Φωτίου (858-867, 877-886) το 879. Εις την Σύνοδον αυτήν οι καταδικασθέντες αιρετικοί δεν κατονομάζονται από φόβον αντιποίνων κατά των υποδούλων εις τους Φράγκους Δυτικών Ρωμαίων. 2) Μετά έχομεν σχίσμα κατά διαλλείματα μεταξύ αιρετικών Φραγκο-Λατίνων Παπών (983-984, 996-1000, 999-1003), τους οποίους επέβαλαν Φράγκοι-Λατίνοι Αυτοκράτορες, και των τεσσάρων Ρωμαίων Πατριαρχών με Ορθόδοξους στα ενδιάμεσα το 985-996, 997-998, 1003 και 1003-1009. 3) Εν συνεχεία έχομεν δια πρώτην φορά σχίσμα μεταξύ αιρετικών Ρωμαίων παπών,

Σχόλιο [none1]:

⁷ Γράφει ότι, «Του Αυτοκράτορος η ομολογία πίστεως επικρατεί εις όλους τους Χριστιανούς των επαρχιών της Άφρικής, της Κυρηναίας, (Cytil), της Ανδαλουσίας (τό Άραβικό ονομα ολοκλήρου της Ισπανίας) και ολου του Sham (δηλαδή Συρία, Λίβανον, Παλαιστίνη και Ιορδανία...)» Είς το βιβλίο του al-Fasl fi al-Milal w-al-Ahwaw-al-Nihal. Το χωρίον αυτό επεσήμανε μαθητής μου ο Elie Danaoui στο Πανεπιστήμιον του Μπαλαμάντ αφού τον παρακάλεσα να μάζη τας Αραβικάς πηγάς δια αυτού του είδους πληροφορίες. Φαίνεται οι του Βατικανού ιστορικοί τας γνωρίζουν και δια τούτο οι Ουνίτες του στην Μέσην Ανατολήν λέγονται Μελχίτες, δηλαδή άνθρωποι του Αυτοκράτορος, ενώ οι Ορθόδοξοι καυχώνται ότι δεν είναι.

⁸ Αυτόθι.

⁹ Δηλαδή γέννημα της Magna Graecia της Κάτω Ιταλίας.

¹⁰ Migne P L, 89, 744; Mansi 12, 313-314

τους οποίους επέβαλαν Φραγγο-Λατίνοι Αυτοκράτορες, και των τεσσάρων Ορθοδόξων Πατριαρχείων από το 1009 μέχρι το 1046. 4) Εν συνεχεία έχομεν σχίσμα μεταξύ αιρετικών Φραγγο-Λατίνων Παπών και των τεσσάρων Ρωμαίων Πατριαρχών μέχρι που το 1054 έγινε μία σφοδρή εκδήλωση ενός ήδη υπάρχοντος σχίσματος 300 ετών μεταξύ αιρετικών Φράγκων και Ορθοδόξων Ρωμαίων. Τούτο διατί οι Φραγγο-Λατίνοι απλούστατα ουδέποτε στα 300 χρόνια αυτά υπαναχώρησαν από την θέση τους ότι οι Ανατολικοί Ρωμαίοι είναι «Γραικοί» και «αιρετικοί.» Ναι μεν δέχθηκαν την Ζ' Οικουμενικήν Σύνοδον τυπικά τον 12ον αιώνα, αλλά έμειναν ανένδοτοι στο Filioque και εις τας αιρέσεις του Αυγουστίνου, που προσπάθησε να εισαγάγει στην Ανατολήν ο Βαρλάαμ ο Καλαβρός, και που καταδικάσθηκαν στην Θ' Οικουμενικήν Σύνοδον της Κων/πόλεως Νέας Ρώμης το 1341.

12) Είναι απόλυτα ανάγκη να γίνη κατανοητόν ότι οι Φραγγο-Λατίνοι ήταν υποχρεωμένοι να αμυνθούν δογματικά κατά του μεγαλύτερου εθνικού τους κινδύνου που διέτρεχαν από τους υποδούλους τους Ρωμαίους. Δια τούτο δεν ημπορούσαν παρά να επιμείνουν τουλάχιστον στο Filioque τους δια να διατηρήσουν τον μύθον τους ότι οι Ανατολικοί Ρωμαίοι είναι «Γραικοί» και «αιρετικοί.» Οι Φράγκοι κατ' ουδένα τρόπον θα επέτρεπαν εις τους Ρωμαίους δουλοπαροίκους τους να ενθυμηθούν και να καταλάβουν ότι υπάρχουν ακόμη Ρωμαίοι Ορθόδοξοι και Ρωμανία στην Ανατολήν. Δια λόγους καθαρά αμυντικούς οι Φραγγο-Λατίνοι ήταν υποχρεωμένοι να προπαγανδίζουν στους υποδούλους Ρωμαίους τον μύθον ότι το Φραγγο-Λατινικόν Παπικόν Κράτος ήταν η μόνη υπάρχουσα Ρωμανία και ότι ο Φραγγο-Λατίνος Πάπας ήτο τάχα ο Ρωμαίος Εθνάρχης τους.

13) Αλλά το 1789 άρχισε η Γαλλική Επανάστασις. Ο τότε πληθυσμός της Φράνσιας ήταν περίπου 25 ή 26.000.000 και διαιρείτο ως εξής: 1) Οι Φράγκοι (Français) ευγενείς «τού σπαθιού,» δηλαδή των απογόνων των κατακτητών, και οι Φράγκοι ευγενείς «τού τυββένου,» δηλαδή των απογόνων δουλοπαροίκων Ρωμαίων που εφράγκευσαν, affranci, και είχαν αγοράσει ή έλαβαν τίτλους ευγενείας, αποτελούσαν μόνον το 2% του πληθυσμού. 2) Οι απόγονοι των Φραγκευσάντων, affranci, Ρωμαίων της αστικής τάξεως, που αρχίζουν να εμφανίζονται τον 12ον αιώνα, απέκτησαν και αυτοί το όνομα Φράγκος (Français), δηλαδή ελεύθερος, αλλά χωρίς τίτλους ευγενείας. Το 1789 αυτή η τάξις των αστών αποτελούσε το 13% του πληθυσμού. 3) Το 1789 οι Γάλλο-Βρετόνοι και οι Ρωμαίοι δουλοπάροικοι και βιλλάνοι αποτελούσαν το 85% του πληθυσμού. Αυτό το 85% του πληθυσμού ζούσαν εντός τεραστίων στρατοπέδων που ελέγοντο villa και τα οποία φύλαγαν 40.000 κάστρα. Βλέπει κανείς σαφώς τον κίνδυνον που διέτρεχαν οι απόγονοι των Φραγγο-Λατίνων κατακτητών από τους απογόνους των κατακτηθέντων Ρωμαίων. Δια τούτο ήταν επιτακτική η ανάγκη οι ελεύθεροι Ρωμαίοι να είναι Γραικοί και Αιρετικοί. Η Συνταγματική Εθνική Συνέλευσις εθέσπισε το όνομα Français ως το κοινό όνομα των πολιτών παρά την αντίδρασιν του βασιλέως που από Rex Francorum και Roy de Français, έγινε Roi des Français. Ο Ναπολέων κατήργησε την διάκρισιν μεταξύ Français και Français/Français και δια τούτο έκτοτε εις τας μεταφράσεις των Φραγγο-Λατινικών πηγών το Λατινικόν όνομα Francus μεταφράζεται εις κάθε πηγή εναλλάξ από σελίδα σέ σελίδα, Franc και Français. Είχε προηγηθεί ο ενθουσιασμός εξ αιτίας της μεταφράσεως στα Γαλλικά της Ρωμαϊκής Ιστορίας του Edward Giddon όπου ο Στρατηγός του Ιουστινιανού Βελισάριος έγινε επαναστατικό τραγούδι με την έγκρισιν του Διευθυντηρίου δια να εμπνεύση τους απογόνους των Ρωμαίων εις τον αγώνα τους κατά των Τευτόνων κατακτητών της Δυτικής Ρωμαιοσύνης. Το πρόβλημα τούτο του ονόματος Βελισαρίου έλυσαν οι Φραγγο-Λατίνοι ευγενείς, που ανέτρεψαν την επανάστασιν των Γαλλο-Ρωμαίων, όταν μετονόμασαν την Ρωμαϊκήν Αυτοκρατορίαν Βυζαντινήν. Έτσι ο Βελισάριος μετεβλήθηκε από Ρωμαίος ελευθερωτής της Δυτικής Ρωμαιοσύνης εις Βυζαντινόν κατακτητήν των Τευτόνων προγόνων της σημερινής τάξεως των βασιλέων και ευγενών της Δυτικής Ευρώπης. Έτσι έσβησαν τον Βελισάριον από την μνήμην των Δυτικών Ρωμαίων. Εις δε την Ανατολήν οι Χαζο-Νεο-Έλληνες θεωρούν τους Δυτικούς Ρωμαίους βδελήγματα, ως κατακτητάς τους.

14) Οι Φράγκοι καταδίκασαν τους Ανατολικούς Ρωμαίους ως «αιρετικούς» και «Γραικούς» ήδη το 794 και το 809, δηλαδή 260 χρόνια ενωρίτερα από το λεγόμενον σχίσμα το 1054. Οι Φράγκοι είχαν αρχίσει από το 794 να αποκαλούν τους ελεύθερους Ρωμαίους, με τα ονόματα «Γραικοί» και

«αίρετικοί» με σκοπό οι υπόδουλοι Δυτικοί Ρωμαίοι να ξεχάσουν βαθμηδόν τους συναδέλφους τους εἰς την Ανατολήν.

- 15) Οι Φράγκοι διήρσαν συγχρόνως τους Ρωμαίους Πατέρες σέ λεγομένους Λατίνους και Γραικούς και εταύτισαν τον εαυτόν τους με τους λεγομένους Λατίνους Πατέρες. Έτσι εδημιούργησαν την ψευδαίσθησιν ότι η Φραγκο-Λατινική τους παράδοσις εἶναι ἓνα συνεχόμενον μέρος της παραδόσεως των Λατινοφώνων Ρωμαίων Πατέρων. Γενόμενοι οι Δυτικοί Ρωμαίοι οι δουλοπάροικοι του Φραγκο-Λατινικοῦ Φεουδαλισμοῦ ἔπαυσαν να παράγουν επισκόπους και ηγούμενους και ολίγους γνωστούς αγίους.
- 16) Κατά την διάρκειαν των ετών 1009 με 1046 οι Φραγκο-Λατίνοι αυτοκράτορες της Φραγκίας ἱδρυσαν τον σημερινό Παπισμό σέ δύο στάδια: Πρώτα εγκατέστησαν δια πρώτη φορά αιρετικούς Ρωμαίους πάπες της Ρώμης. Δηλαδή οἱ εν λόγω πάπες απέκτησαν τους θρόνους τους υπό τον ὄρον ότι αποδέχονται την προσθήκην του Filioque στο Σύμβολον της Πίστεως. Το δεύτερον στάδιον ἄρχισε το 1046 ὅταν ο Φράγκος Αυτοκράτωρ Ενρίκος Γ' (1049-1056) αντικατέστησε τον Ρωμαῖον πάπα Γρηγόριον ΣΤ' (1045-1046) με τον Φραγκο-Λατίνον πάπα Κλήμεντα Β' (1046-1047). Από τότε μέχρι σήμερον οι πάπες εἶναι σχεδόν ὅλοι Τεύτονες ανήκοντες στην τάξιν των Φραγκο-Λατίνων ευγενῶν κατακτητῶν της Δυτικῆς Ρωμαιοσύνης.
- 17) Επομένως το λεγόμενον σχίσμα μεταξύ Εκκλησιῶν Δύσεως και Ανατολῆς δεν ἔγινε μεταξύ Δυτικῶν και Ανατολικῶν Ρωμαίων, ἀλλά μεταξύ των Φράγκων κατακτητῶν των Δυτικῶν Ρωμαίων και των ελευθέρων Ρωμαίων της Δύσεως και της Ανατολῆς. Μάλιστα το 1054 οι Κέλτες και οι Σάξωνες της Αγγλίας και οι Ρωμαῖοι της Αραβοκρατουμένης Ισπανίας και Πορτογαλίας ἦταν Ορθόδοξοι.
- 18) Ἦδη ἀπό τον 8ον αἰῶνα ἄρχισαν οι Φράγκοι να κατηγοροῦν τους ελευθέρους Ρωμαίους της Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης ὡς «αιρετικούς» και «Γραικούς» στα θέματα των εικόνων και του Filioque. Οι Φράγκοι ἦταν τότε τελείως βάρβαροι και αγράμματοι, ὅπως εἶδαμεν. Οι τότε Ρωμαῖοι πάπες, ἀπλῶς διαμαρτυρήθησαν, ἀλλά ἀκόμη δεν κατεδίκασαν τους Φράγκους ἀπό φόβον αντιποίνων με σφαγές μάλιστα, ὅπως μας πληροφορεῖ ο ἅγιος Βονιφάτιος το 741. Ἴσως ἤλπιζαν οι Ρωμαῖοι ὅτι θα ἠμποροῦσαν εν καιρῷ να επιβληθῶν στους Φράγκους ὅπως κάμνει κανεῖς ἐπάνω σέ πείσιμονα παιδιά. Ἀλλά οι Ρωμαῖοι της Πρεσβυτέρας Ρώμης, ἀλλά οὔτε και οι Ρωμαῖοι της Νέας Ρώμης, οὔτε κἀν υποπετεύθησαν ὅτι οι Φράγκοι ἀπό σκοποῦ προκαλοῦσαν μόνιμον σχίσμα ὡς μέρος της ἀμυντικῆς τους στρατηγικῆς κατὰ της Ρωμαϊκῆς Αυτοκρατορίας και των σχεδίων τους δια παγκόσμιον κυριαρχίαν.
- 19) Οι Ρωμαῖοι πάπες δεν εἶχαν ἄλλην ἐκλογὴν ἀπό το να ανεχθῶν την Φραγκικὴν κυριαρχίαν με σκοπόν να βοηθήσουν με την σύνεσίν τους τους υποδούλους ἀδελφούς τους και να εξασφαλίσουν την σχετικὴν ελευθερίαν του Πατριαρχείου τους και αὐτὴν των Ρωμαίων πολιτῶν της Παπικῆς Ρωμανίας, δηλαδή του Παπικοῦ Κράτους.
- 20) Με την εμφάνισιν των Ψευδο-Ισιδωρείων Διατάξεων περί το 850 οι Ρωμαῖοι Πάπες ἄρχισαν να αισθάνωνται αρκετὰ ισχυροί. Απαίτησαν δυναμικὰ πλέον ἀπό την Φραγκικὴν ηγεσίαν να δεχθῶν 1) πῶς πολιτισμένους κανόνες καλῆς συμπεριφορᾶς ἐναντι της υποδούλου Ρωμαιοσύνης και 2) την ἀπαλλαγὴν της Φραγκικῆς ἱεραρχίας ἀπό τους Φράγκους ηγεμόνες και την ὑποταγὴν της εἰς τον Ρωμαῖον Πάπα της Ρώμης.
- 21) Μέσα στα πλαίσια αὐτὰ ο Ρωμαῖος Πάπας Ιωάννης Η' ἔλαβε μέρος στην Η' Οικουμενικὴν Σύνοδον του Μεγάλου Φωτίου το 879 στην Κωνσταντινούπολιν Νέαν Ρώμην, ἡ ὁποία κατεδίκασε τας Φραγκικὰς αἰρέσεις περί εικόνων και του Filioque, χωρὶς να κατονομάση τους εν λόγω αιρετικούς ἀπό φόβον να μη κινδυνεύη το ἔργον που ἄρχισε το 850.
- 22) Ἀλλά αι προσπάθειαι βάσει των εν λόγω Διατάξεων ἔφεραν τελικὰ το ἀντίθετον ἀποτέλεσμα. Οι Φραγκο-Λατίνοι ἀντέδρασαν δυναμικὰ στην δημοφιλίαν των Διατάξεων αὐτῶν. Ἀρχισαν να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν τα σχέδιά τους δια την ἐκδίωξιν των Ρωμαίων ἀπό την

εκκλησιαστική και την πολιτική εξουσία της Παπικής Ρωμανίας και την αντικατάστασιν των Ρωμαίων Παπών από Φραγγο-Λατίνους Πάπες.

- 23) Οι Φραγγο-Λατίνοι άρχισαν την τελική τους επίθεσιν κατά της ελευθερίας, της Ορθοδοξίας και της Ρωμαϊκότητας του Πατριαρχείου της Πρεσβυτέρας Ρώμης κατά το 973 μέχρι το 1003. Ολοκλήρωσαν την εκδίωξιν του Ορθοδόξου δόγματος το 1009-1012 μέχρι το 1046. Τελικά αφάνισαν πλήρως την Ρωμαϊκότητα του Πατριαρχείου της Ρώμης το 1046 αφού την κατέλαβαν οι Φραγγο-Λατίνοι πάπες.
- 24) Δια τούτο από την εποχήν αυτήν οι Ορθόδοξοι Ρωμαίοι ονομάζουν τον πάπα αιρετικόν, Φράγκον και Λατίνον και την εκκλησίαν του Φραγκικήν και Λατινικήν. Παραταύτα οι καθηγηταί των Θεολογικών Σχολών της Χάλκης, Αθηνών και της Θεσσαλονίκης βάπτισαν τον Φραγγο-Λατίνον πάπα με το όνομα «Ρωμαίον» και την εκκλησίαν του «Ρωμαϊκήν». Τούτο διότι οι Φραγγο-Λατίνοι Πάπες συνέχισαν να χρησιμοποιούν τα Ρωμαϊκά ονόματα των Ρωμαίων παπών γενόμενοι πάπες, ως και ονόματα Ρωμαίος πάπας και Ρωμαϊκή Εκκλησία, δια να συνεχίζουν οι υπόδουλοι Δυτικοί Ρωμαίοι να νομίζουν ότι έχουν ακόμη τον εθνάρχην τους στην Ρώμην. Γενόμενοι οι Νεο-Έλληνες και αυτοί υπόδουλοι στην Φραγγο-Λατινικήν παράδοσιν ονομάζουν και αυτοί τον πάπα με Ρωμαϊκά ονόματα.
- 25) Από όλα τα ανωτέρω σημειωθέντα φαίνεται σαφώς, ότι ο καθορισμός, του σχίσματος το 1054, εντός της πλαστογραφημένης διακρίσεως μεταξύ «Ανατολικών Γραικών» και «Δυτικών Λατίνων», δεν είναι σωστός. Το σχίσμα άρχισε το 794 ως καλά σχεδιασμένο αμυντικό και επιθετικό κατασκευάσμα των βαρβάρων και αγραμμάτων Φράγκων. Το 1054 ήτο μόνον μία από τας μετέπειτα εκδηλώσεις ενός σχίσματος, το οποίον ήδη υπήρχε από την εποχή που οι Φράγκοι απεφάσισαν το 794 να προκαλέσουν σχίσμα με τους ελευθέρους, Ρωμαίους που δια πρώτην φοράν ονόμασαν «Γραικούς» και «αιρετικούς» δια λόγους πολιτικούς και στρατιωτικούς. Η Εκκλησία της Πρεσβυτέρας Ρώμης ηγωνίσθη ηρωικά να παραμείνη ηνωμένη με την Νέαν Ρώμην μέχρι το 1009.
- 26) Από το 794 μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνας οι Φράγκοι, οι Φραγγο-Λατίνοι και το Βατικανό ουδέποτε παρεξέκλιναν από την γραμμήν τους ότι οι Ανατολικοί Ρωμαίοι είναι «Γραικοί» και «αιρετικοί». Τούτο ήτο τόσον έκδηλον στην νεανική ηλικία του γράφοντος όταν εσπούδαζε στο Γυμνάσιον της Νέας Υόρκης. Στα παπικά βιβλία Απολογητικής οι Ορθόδοξοι περιγράφοντο ως αιρετικοί και χωρίς αγίους και θαύματα. Έτσι ισχυρίζοντο ότι οι τελευταίοι Πατέρες της Εκκλησίας των Ορθοδόξων ήταν οι Άγιοι Ιωάννης Δαμασκηνός (περίπου 675-749) και Θεόδωρος Στουδίτης (759-826).
- 27) Επίσης οί Φραγγο-Λατίνοι και ο Παπισμός τους συνέχισαν τας κατακτήσεις τους που πάντοτε συνοδεύοντο από την εξόντωσιν η εκδίωξιν των Ορθοδόξων επισκόπων και την υποδούλωσιν των πιστών δια της μεταβολής τους στην κατάστασιν δουλοπαροίκων με την πλήρη αφαίρεσιν της γεωκτησίας τους. Αυτό δεν το έκαναν ποτέ ούτε οι Άραβες και ούτε οι Τούρκοι Μουσουλμάνοι.
- 28) Αλλά ακόμη μέχρι αρχάς του 20ου αιώνας το Βατικανό ενεργούσε κατά τον ίδιον τρόπον. Το 1923 η Ιταλία απέκτησε από την Τουρκία τα Δωδεκάνησα με την Συνθήκην της Λωζάνης. Το Βατικανό έδωξε όλους τους Ορθοδόξους επισκόπους και τους αντικατέστησε με Φραγγο-Τοσκάνους και Λογγοβάρδους που από το 1870 είχαν υποδυθεί την ταυτότητα του μέχρι τότε ανυπάρχοντος Ιταλικού έθνους. Ήλπιζε το Βατικανό ότι οι Ορθόδοξοι πιστοί θα αποδεχθούν τελικά κληρικούς χειροτονημένους απ' αυτούς τους επισκόπους του δια να μη μείνουν χωρίς κληρικούς και μυστήρια. Η κατάσταση άλλαξε όταν τα Δωδεκάνησα ενώθηκαν με την Ελλάδα το 1947 και επανήλθαν εις τας θέσεις τους οι επίσκοποι του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Νέας Ρώμης Κωνσταντινουπόλεως.
- 29) Αλλά κατά τα μέσα του 20ου αιώνας τούτου το Βατικανό εγκαινίασε μίαν πρωτότυπον τακτικήν. Περιέργως ανεγνώρισε τα μυστήρια της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Όταν έγινε η Βατικάνειος πράξις αυτή μέσω της Συνόδου του Βατικανού Β' (1962-1965) ορισμένοι Ορθόδοξοι κατάλαβαν ότι πρόκειται δια παγίδα. Άλλοι εχάρηκαν. Μερικοί μάλιστα «Ορθόδοξοι» στο εξωτερικό ενόμισαν ότι

η χειρονομία αυτή έδωσε κύρος όχι μόνον στα μυστήρια, αλλά και στην ταυτότητά τους ως θρησκευτική ηγεσία. Εν συνεχεία το Φανάρι και το Βατικανό προέβησαν την 7 Δεκεμβρίου 1965 σέ κοινήν άρσιν των αναθεμάτων του 1054. Δια το Βατικανό τούτο απετέλεσε πράξιν μυστηριακής κοινωνίας βάσει της υπ' αυτού αναγνωρίσεως των Ορθοδόξων μυστηρίων. Εξ' επόμεως Ορθοδόξου ήταν μία πράξις του Φαναρίου δια την οποίαν κινδυνεύει να χάση το εντός της Ορθοδοξίας προεδρείον του αν αποδειχθή ότι με την πράξιν αυτήν αναγνώρισε ή ανέχεται ή συμφωνεί με τας αιρέσεις των 13 Φραγκο-Λατινικών «Οικουμενικών Συνόδων». Αν ήτο μία απλή πράξις καλής θελήσεως δια να διευκολυνθεί ο διάλογος που επρόκειτο τότε να αρχίσει, έχει καλώς.

- 30) Πάντως όσον αφορά στο Βατικανό το θέμα έχει ως εξής: Η μεταβολή της τακτικής του Βατικανού από «πόλεμο» και «διάλογο» σέ τακτική «αναγνωρίσεως των Ορθοδόξων μυστηρίων» είναι μία πραγματικότητα. Αλλά το ότι το Φανάρι αμέσως ανταπέδωσε με την από κοινού μετά του Βατικανού συγχρόνου άρσιν των αναθεμάτων του 1054 την 7-12-65 σημαίνει ότι η κοινή πράξις αυτή ήτο αποτέλεσμα μυστικών συνεννοήσεων μεταξύ των δύο. Δηλαδή η πράξις ήτο μονόπλευρος μόνον με την έννοιαν ότι δεν συμμετείχε ολόκληρος η Ορθοδοξία, αλλά μόνον το Φανάρι. Το ότι σχεδόν σύσσωμα χαιρέτησαν την πράξιν οι υπόλοιποι Ορθόδοξοι ως πράξιν καλής θελήσεως, δεν έχει καμμίαν δογματικήν σημασίαν. Αι αιρέσεις του Βατικανού παραμένουν.
- 31) Τί επιδιώκει το Βατικανό θα εξαρτηθή από τί θα κάμνη με τας (13) Φραγκο-Λατινικάς Οικουμενικάς της Συνόδους που προσέθεσε στας (7) Ρωμαϊκάς Οικουμενικάς Συνόδους μαζί με την Σύνοδον του 869 που καθαίρεσε τον Μέγαν Φώτιον. Μάλιστα θεωρεί την Σύνοδον του 869 κατά του Μεγάλου Φωτίου ως την Η' Οικουμενικήν της Σύνοδον. Δια το θέμα περί του πρωτείου και του αλαθήτου του Πάπα η Βατικάνειος Β' εμμένει στο δόγμα της Βατικανείου Α', δηλαδή ότι είναι δόγμα της θείας Αποκαλύψεως και όχι θέμα του Κανονικού Δικαίου.

III. Εκκλησιολογία

- 32) Εθίξαμεν το πρώτον σκέλος της εν λόγω συμφωνίας που είναι η προπαγανδιστική ερμηνεία των Φραγκο-Λατινών δια τα γεγονότα του σχίσματος που την διέπει και την οποίαν αφελώς δέχθησαν οι Ορθόδοξοι. Το δεύτερον σκέλος στο οποίον βασίζεται η εν λόγω συμφωνία είναι η παρερμηνεία της προσευχής του Κυρίου στο κεφ. 17 του Ευαγγελίου του Ιωάννου. Το δε τρίτον σκέλος της είναι η άλλη όψις του ίδιου μυστηρίου της Πεντηκοστής που είναι η πλήρης απουσία των Βιβλικών και Πατερικών θεμελίων των μυστηρίων του Σώματος του Χριστού.
- 33) Ούτε από τον 7ον αιώνα, όταν έδωξαν τους Ρωμαίους προκατόχους τους, μέχρι το 1054, και ούτε μετά, δεν είχαν ποτέ οι Φραγκο-Λατίνοι επίσκοποι και πάπες την παραμικράν γνώσιν ή το ενδιαφέρον, δια την θεραπείαν της ανθρωπίνης προσωπικότητος μέσω της καθάρσεως και του φωτισμού της καρδιάς και του δοξασμού (θεώσεως). Η θεραπεία αυτή είναι το θεμέλιον της Εκκλησίας ως του Σώματος του Χριστού. Αντιθέτως το Βατικανό διατηρεί ακόμη την γνωστήν του μαγικήν αντίληψιν περί της αποστολικής διαδοχής και παραδόσεως την οποίαν πολλοί Ορθόδοξοι επίσης αποδέχονται από την εποχήν των λεγομένων μεταρρυθμίσεων του Πέτρου του Μεγάλου. Δια τον λόγον αυτόν δεν βλέπουν πλέον μεγάλην διαφοράν μεταξύ του Βατικανού και της ιδικής τους μορφής Ορθοδοξίας, κυρίως όσον αφορά εις τα μυστήρια.
- 34) Η εν λόγω συμφωνία βασίζεται κυρίως εις παρερμηνείαν της προσευχής του Κυρίου στο Ιωάννου 17. Το Βατικανό και οι Διαμαρτυρόμενοι, μαζί με ορισμένους Ορθοδόξους, φαντάζονται ότι ο Χριστός προσεύχεται εδώ δια κάποιαν ένωσην διηρημένων Εκκλησιών. Αντιθέτως ο ενσαρκωθείς Κύριος της Δόξης προσεύχεται εδώ ίνα οι μαθηταί Του και οι μαθηταί αυτών «ώσιν έν» εν τη θεωρία της Δόξης Του (τήν οποίαν έχει κατά φύσιν από τον Πατέρα Του) αφού θα γίνουν από την ημέραν της Πεντηκοστής μέλη του Σώματός Του. Η Εκκλησία των προφητών της Παλαιάς Διαθήκης συναναστήθηκε ψυχικώς μετά του Χριστού κατά την μετά της ψυχής Του Κάθοδον στον Άδη και ταυτίσθη με το Σώμα του Χριστού την ημέραν της Πεντηκοστής όταν έγιναν μέλη Του και οι απόστολοι, προφήτες και πιστοί. Οι προφήται της Παλαιάς Διαθήκης δοξασθέντες είδαν την άκτιστον δόξαν του Λόγου. Κατά τον ίδιον τρόπον ο βαπτιστής Ιωάννης και οι απόστολοι είδαν και

αυτοί την δόξαν του ενσαρκωθέντος Λόγου, αλλά εν σαρκί, από καιρού εις καιρόν μέχρι την Ανάληψιν, αλλά όχι ακόμη ως μέλη του Σώματος του Χριστού. Έγιναν μέλη του Σώματος του Χριστού την ημέραν της Πεντηκοστής.

- 35) Έτσι η Πεντηκοστή είναι η τελική μορφή του δοξασμού των πιστών και συνιστά τον πυρήνα της ιστορίας του Σώματος του Χριστού, της οποίας τα μέλη είναι οι βαδίζοντες την στενήν οδόν μέσω της τεθλιμένης πύλης της καθάρσεως και του φωτισμού της καρδιάς ίνα φθάσουν εις τον δοξασμόν. Τα υποψήφια μέλη είναι οι εισέτι μη βαπτισθέντες ή οι βαπτισθέντες αλλά ασθενείς, άρρωστοι και πνευματικώς νεκροί (1 Κορ. 11;28-30). Η προσευχή του Ενσάρκου Μεγάλης Βουλής Αγγέλου εις το Ιωάννου 17 είναι δια την εκπλήρωσιν των προφητειών, διδασκαλιών και επαγγελιών Του στην Παλαιάν και την Καινήν Διαθήκην, ειδικά αυτών που αναφέρονται στο Ιωάννου 16;13 δια την υπό του Αγίου Πνεύματος καθοδήγησιν «εις πάσαν την Αλήθειαν,» δηλαδή εις τον Χριστόν σύν τη Εκκλησία Του μεταβαλλομένη στο Σώμα Του από την ημέραν της Πεντηκοστής. Μέχρι την γενικήν ανάστασιν αυτός ο δοξασμός είναι εκείνος που επαναλαμβάνεται ιστορικά εις την ζωήν καθενός των αγίων και στον οποίον δεν ημπορεί να προστεθή τίποτε και ούτε να γίνη βαθύτερα κατανοητός. Η εμπειρία αυτή της θεώσεως υπερβαίνει πάντα τα ρήματα και τα νοήματα ανθρώπων και αγγέλων και ακόμη και αυτών που είναι μέσα στην Αγίαν Γραφήν.
- 36) Δια τούτο ακριβώς είναι αιρετικόν το Βατικανόν που ισχυρίζεται ότι με την πάροδον του χρόνου αυξάνει την κατανόησιν του της Αγίας Γραφής και των δογμάτων του. Δια τον ίδιον λόγον είναι αφελείς οι Νεο-Ορθόδοξοι που ακολουθούν τους τοιούτους του Βατικανού.
- 37) Η εν λόγω Κυριακή προσευχή στο Ιωάννου 17 δεν είναι δια την ένωσιν των μελών του Σώματος του Χριστού με Παπικούς και Διαματυρομένους που δεν έχουν την παραμικράν ιδέαν δια την προειρημένην θεραπείαν που οδηγεί στην θέωσιν. Φυσικά η προσευχή αυτή προϋποθέτει την είσοδον εις την οδόν προς την θέωσιν, αλλά δεν είναι δια την ένωσιν της Εκκλησίας πραγματικών ιατρών με εκκλησίας κομπογιαννιτών. Το ότι το Ιωάννου 17 ημπορεί να εφαρμοσθή σέ εκκλησίες χωρίς την θεραπείαν της θεώσεως είναι «πολύ ενδιαφέρον,» ίνα μη είπωμεν περισσότερα.
- 38) Εις την εν λόγω συμφωνίαν το Βατικανόν εκμεταλλεύεται τους αφελείς «Ορθοδόξους,» που από καιρό επιμένουν ότι είναι μία «αδελφή Εκκλησία» της Βατικανίου «αδελφής εκκλησίας,» ωσάν να ήτο δυνατόν η θέωσις να έχη αδελφήν διαφορετικήν από τον εαυτόν της. Τούτο είναι πράγματι παράδοξον αφού οι ακολουθούντες τον Αυγουστίνον Φραγκο-Λατίνοι, και οι εξ αυτών γεννηθέντες Διαμαρτυρόμενοι, ουδέποτε επίστεψαν ότι ο δοξασμός, δηλαδή η θέωσις, εις την ζωήν αυτήν αποτελεί το θεμέλιον των εντός του Σώματος του Χριστού μυστηρίων και επομένως το ουκ άνευ της αποστολικής διαδοχής και παραδόσεως. Ακόμη και σήμερον το Βατικανόν και οι Διαμαρτυρόμενοι μεταφράζουν το «είτε δοξάζεται μέλος...» του Αποστόλου Παύλου (Α Κορ. 12;26) με το «είτε τιμάται μέλος...» παρ' ότι η Vulgata των Λατινοφώνων Ρωμαίων Πατέρων το αποδίδει με το «sive gloriatur unum membrum...»
- 39) Πολύ σπουδαιότερον από το θέμα περί εγκυρότητος των μυστηρίων, είναι το ποίοι και πώς μετέχουν σ' αυτά. Ο Θεός προώρισε όλους τους ανθρώπους δια την δόξαν Του. Αλλά πάντες ήμαρτον και υστερούνται της Δόξης Του. Πάντως η θέα της δόξης του Θεού είναι ζωή αιώνιος δι' αυτούς που είναι καταλλήλως θεραπευμένοι, δηλαδή φωτισμένοι και δοξασμένοι. Αλλά αυτή η ίδια άκτιστος και φυσική δόξα του Θεού είναι επίσης το αιώνιον πύρ και το σκότος το εξώτερον της κολάσεως δια εκείνους που αρνούνται την θεραπείαν του φωτισμού της καρδιάς και της θεώσεως. Ο Θεός είναι αγάπη και αγαπά εξίσου τον δοξασμένον και τον κολασμένον. Ο Θεός σώζει τους πάντες, α) τους μεν μέσω της καθάρσεως, του φωτισμού και της θεώσεως, η πρόοδος της οποίας αυξάνει από δόξαν εις δόξαν χωρίς τέλος, β) τους δε μέσω της κολάσεως όπου παραμένουν αιώνιως κεκλεισμένοι μέσα στην ιδιοτελίαν τους ευδαιμονούντες ωσάν τον καθαράς ενεργείας (actus purus) Θεόν των Φραγκο-Λατίνων. Με άλλα λόγια ο παράδεισος της Νεο-Πλατωνικής ευδαιμονίας του Αυγουστίνου και των Φραγκο-Λατίνων είναι αυτή αύτη η κόλασις δια τους Ορθοδόξους. Τουναντίον τα πνευματικά τέκνα του Αυγουστίνου, δηλαδή το Βατικανόν, οι περισσότεροι Διαμαρτυρόμενοι, αλλά και αρκετοί Ορθόδοξοι, οι οποίοι πάντες ούτε γνωρίζουν τον παράδεισον των Ορθοδόξων και ούτε τον επιδιώκουν. Όσον σπουδαίον είναι το έγκυρον των μυστηρίων είναι

και η θεραπεία του κοινωνούντος μέσω του φωτισμού και της θεώσεως εις την ζωήν αυτήν. Εγκυρότης των μυστηρίων και η εν λόγω θεραπεία είναι η κεντρική πραγματικότητα του Σώματος του Χριστού και της μεθέξεως εις Αυτό. Αυτό ισχύει δια τους μη Ορθοδόξους και τους Ορθοδόξους εξ ίσου. Ο Θεός «εστίν σωτήρ πάντων ανθρώπων, μάλιστα πιστών (1 Τιμ. 4;10).»

40) Θα ημπορούσαν οι Ορθόδοξοι κανονικά και καθηκόντως να ήθελαν και να ήλπιζαν από αγάπη τα μυστήρια των ετεροδόξων να ήταν πράγματι έγκυρα και αποτελεσματικά και να αφήσουν το θέμα στα χέρια του Θεού. Αλλά το να αποφανθούν ότι τα μυστήρια των Λατίνων είναι έγκυρα όταν δεν δέχονται τον δοξασμόν εις την ζωήν αυτήν ως τον κεντρικόν πυρήνα της αποστολικής παραδόσεως και διαδοχής και όταν πιστεύουν τουναντίον ότι η ευδαιμονία είναι ο τελικός προορισμός του καθενός, είναι πράγματι παράδοξον. Δεν χρειάζεται κανείς έγκυρα μυστήρια δια να γίνη αιωνίως ευδαίμων εις την κόλασιν.

IV. Τα Μυστήρια των Φραγκο-Λατίνων

41) Τα περί Μυστηρίων και θείας χάριτος των Φραγκο-Λατίνων βασίζονται στην Χριστολογία και στην περί αποκαλύψεως διδασκαλία του Αυγουστίνου και στην Νεο-Πλατωνική αντίληψίν του περί ευδαιμονίας.

42) α) Ο Αυγουστίνος διετύπωσε μίαν πρωτότυπον και περίεργον θεωρίαν περί αποκαλύψεως, κατά την οποίαν ο Θεός φέρνει προσωρινά εις την ύπαρξιν κτίσματα δια να οραθούν και να ακουσθούν από τους προφήτας και από τους αποστόλους και τα οποία επαναφέρει εις την ανυπαρξίαν μετά από κάθε αποκάλυψιν. Έτσι ο Θεός δήθεν έφερε από την ανυπαρξίαν δια να οραθούν και να ακουσθούν κτίσματα ως π.χ. τον Άγγελόν Του και το άφλεκτον πύρ της ου φλεγόμενης βιάτου, την περιστερά κατά το βάπτισμα του ενσαρκωθέντος Κυρίου της Δόξης και την φωνήν του Θεού Πατρός, την στήλην πυρός και νεφέλης, το φωτινόν νέφος εν τω οποίω κρύπτεται και φανερούται ο Θεός, η δόξα και βασιλεία του Θεού και του Χριστού και των δύο Διαθηκών, και ακόμη και αι πύριναι γλώσσαι της Πεντηκοστής, και τα οποία κτίσματα επέστρεψε εις την ανυπαρξίαν μετά από την κάθε συγκεκριμένην αποκάλυψιν.

43) β) Το 1341 η Θ' Οικουμενική Σύνοδος της Κων/πόλεως κατεδίκασε την αίρεσιν αυτήν εν τω προσώπω του Βαρλαάμ του Καλαβρού μη γνωρίζουσα ότι εκπηγάζει από τον Αυγουστίνον. Φαίνεται ότι ο Αυγουστίνος εξέπεσε από τον κατάλογον των πατέρων όταν η προέλευσις των εν λόγω αιρέσεων έγινε γνωστή. Αι Οικουμενικαί Σύνοδοι Α' και Β' κατεδίκασαν τον Άριον και τον Ευνόμιον διότι ισχυρίζοντο ότι ο Μεγάλης Βουλής Άγγελος και Κύριος της Δόξης της Παλαιάς Διαθήκης είναι το πρώτον κτίσμα της βουλής του Θεού γεννηθέν πρό των αιώνων εκ του Θεού και εκ της Παρθένου εν σαρκί. Αλλά και δια τον Αυγουστίνον ο Άγγελος Αυτός της Παλαιάς Διαθήκης είναι επίσης κτίσμα. Μάλιστα όχι μόνον είναι κτίσμα γενόμενον εκ του μηδενός, αλλά και απογενόμενον και επιστρέφον εις το μηδέν. Και παραδόξως ο Μεγάλης Βουλής Άγγελος είναι άλλο κτίσμα κάθε φορά που εμφανίζεται. Μάλιστα οι Φραγκο-Λατίνοι σχολαστικοί ισχυρίζονται ότι αι γενόμεναι θείαι αποκαλύψεις μέσω τοιούτων κτισμάτων είναι κατώτεραι αυτών που γίνονται κατευθείαν εις την λογικήν των προφητών και αποστόλων, όπως υπεστήριζε και ο Βαρλαάμ. Το αποτέλεσμα των τοιούτων αιρέσεων είναι ότι δια τον Αυγουστίνον και τους Φραγκο-Λατίνους η σώζουσα μεθεκτική θεία χάρις, βασιλεία και δόξα των εν Χριστώ μυστηρίων είναι και αυτή κτιστή. Μάλιστα η φυσική και άκτιστος δόξα και βασιλεία της ανθρωπίνης φύσεως του Λόγου της Μεταμορφώσεως είναι δήθεν κτίσμα γινόμενον και απογινόμενον.

44) γ) Ακολουθώντας τον Αυγουστίνον απεδέχθησαν οι Φραγκο-Λατίνοι την αναζήτησιν της ευδαιμονίας ως τον φυσικόν προορισμόν του ανθρώπου. Επίστευσαν έτσι ότι μόνον ο Θεός είναι εκείνο το Ύψιστον Αγαθόν που ημπορεί να ικανοποιήση την ιδιοτέλειαν του ανθρώπου. Μέσα στα πλαίσια αυτά ο Θεός είναι η τελική αιτία της ευδαιμονίας των προορισμένων ανθρώπων, ενώ η Θεία χάρις είναι η αιτιατή δύναμις που προστίθεται στην ψυχή δια να την κινεί ιδιοτελώς και ακαταγωνίστως προς το Ύψιστον Αγαθόν. Μέσα στα πλαίσια αυτά η θεραπεία της καθάρσεως και του φωτισμού της καρδιάς και του δοξασμού μετεβλήθησαν εις Νεο-Πλατωνικά δαιμονικά

πνευματικά γυμνάσια. Η κάθαρσις της καρδιάς έγινε η απαλλαγή των δήθεν θείων αρχαιτύπων της θείας ουσίας μέσα στην ψυχή από τα υλικά τους συμβεβηκότα. Ο φωτισμός της καρδιάς κατήντησε να είναι η δαιμονική φαντασία του μυστικού, ότι ενοράται τα δήθεν θεία αρχαιτύπα. Ο μεν δοξασμός ή η θέωσις κατήντησε να είναι η Νεο-Πλατωνική έκστασις κατά την οποίαν εξίσταται ο νούς από το σώμα και τάχα ενώνεται κατ' ευθείαν με τα ανύπαρκτα αρχαιτύπα που ανοήτως πιστεύουν ότι υπάρχουν εντός της θείας ουσίας.

V. Ο λόγος υπάρξεως του Ουνιτισμού δεν υφίσταται πλέον.

- 45) Οι εκπρόσωποι του Βατικανού και των εν λόγω εννέα Ορθοδόξων Εκκλησιών απεφάσισαν ή πρότειναν ότι ο λόγος υπάρξεως της Ουνίας έπαυσε να υφίσταται. Η πρότασις αυτή βασίζεται στην ιδέαν ότι το θεμέλιον της Εκκλησίας είναι η εν Χριστώ μυστηριακή «κοινωνία,» δηλαδή εις την από κοινού αναγνώρισιν της εγκυρότητος των μυστηρίων. Υποτίθεται ότι οι εν λόγω Ορθόδοξοι γνωρίζουν ότι η απόφασις ή πρότασις αυτή έγινε μέσα στα πλαίσια των δογμάτων των 13 Φραγκο-Λατινικών Οικουμενικών Συνόδων του Βατικανού όπου ουδαμού υπάρχει το θεμελιώδες Βιβλικό δόγμα όλων των Ορθοδόξων Οικουμενικών Συνόδων ότι η μέθεξις στα μυστήρια της ακτίστου βασιλείας του Κυρίου της Δόξης είναι η κάθαρσις και ο φωτισμός της καρδιάς και του δοξασμού/θεώσεως. Τουναντίον παντού συναντάται εις τας εν λόγω Φραγκο-Λατινικάς Οικουμενικάς Συνόδους το αιρετικόν θεμέλιον του Αυγουστίνου ότι το κάθε είδος μεθεκτής σωστικής χάριτος είναι το κτιστόν αιτιατόν αποτέλεσμα του ακτίστου αιτίου της αμεθέκτου θείας ουσίας. Ταυτίζοντες οι Φραγκο-Λατίνοι την άκτιστον ενέργειαν του Θεού με την θείαν ουσίαν υποχρεούνται να πάρουν την θέσιν ότι αι μεθεκταί θείαι χάριτες είναι κτισταί.
- 46) Και το να θεωρούν εν προκειμένω οι Λατίνοι και τινές Ορθόδοξοι έγκυρα τα μυστήρια αλλήλων μέσα εις τα πλαίσια αυτά δεν σημαίνει απολύτως τίποτε. Απλώς σημαίνει ότι οι εν λόγω Ορθόδοξοι ή αγνοούν το Φραγκο-Λατινικόν δόγμα περί θείων χαρίτων ή το Ορθόδοξον δόγμα περί ακτίστου μεθεκτής θείας χάριτος. Οι εν λόγω Λατίνοι γνωρίζουν και την ιδικήν τους θέσιν περί θείας χάριτος και την σύγχρονον Ορθόδοξον σύγχυσιν στο θέμα. Παραμένει το γεγονός ότι τα μυστήρια του Σώματος του Χριστού είναι αμέθεκτα όταν δεν συνοδεύονται από την κάθαρσιν της καρδιάς ως την προέναρξιν του φωτισμού της καρδιάς που οδηγεί εις την τελικήν μέθεξιν του δοξασμού της Πεντηκοστής. Με άλλα λόγια η εν λόγω συμφωνία δεν θα μας οδηγήση στην εκπλήρωσιν της Κυριακής Προσευχής του Ιωάννου 17 όπως υπόσχεται η εν λόγω συμφωνία.
- 47) Πάντως η Ορθόδοξος θέσις περί των Μυστηρίων του Σώματος του Χριστού δεν φαίνεται εις αυτήν την συμφωνίαν. Δημιουργείται επομένως η εντύπωσις ότι οι Ορθόδοξοι, τουλάχιστον σιωπηλώς, δέχονται ή ανέχονται το Λατινικόν δόγμα περί «κτιστών μεθεκτών θείων χαρίτων,» όπως λέγονται από την Φραγκο-Λατινικήν παράδοσιν.
- 48) Οι New York Times μετέδωσαν την από κοινού αγγελίαν του Βατικανού και του Φαναρίου της 7ης Δεκεμβρίου 1965 δια την άρσιν του excommunicatio (τής ακοινωνησίας του Λατινικού κειμένου) εις την πρώτην σελίδα, ως το τέλος του σχίσματος του 1054 και ως την επανέναρξιν της μυστηριακής κοινωνίας που είχε τότε δήθεν διακοπεί. Φαίνεται πλέον σαφώς ότι το Ελληνικόν κείμενον που αναγγέλει την «άρσιν των αναθεμάτων» ήτο τεχνηέντως παραπλανητικόν. Φαίνεται είχε σκοπόν να αμβλύνη ενδεχομένας αρνητικές αντιδράσεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών.
- 49) Δια τους Λατίνους η άρσις της ακοινωνησίας έγινε συμφώνως προς την απόφασιν της 21ης Οικουμενικής Συνόδου του Βατικανού Β' περί της εγκυρότητος των Ορθοδόξων μυστηρίων. Αμέσως μετά την άρσιν της ακοινωνησίας το Βατικανόν επέτρεψε και ενεθάρρυνε τους πιστούς του να προσέλθουν εις τας Ορθοδόξους Εκκλησίας δια να κοινωνήσουν. Ήλπιζε να κάμνουν το ίδιο και οι Ορθόδοξοι. Οι Ορθόδοξοι κληρικοί γενικά απέφυγαν τότε να κοινωνήσουν τους Λατίνους. Έτσι το Βατικανόν αναγκάσθηκε να αναστείλῃ προσωρινώς την εφαρμογήν του τεχνάσματος.

- 50) Η εν λόγω συμφωνία ότι ο λόγος υπάρξεως της Ουνίας δεν υφίστατο πλέον, συνεπάγεται ορισμένα φυσιολογικά σενάρια. Από το 1965 μέχρι σήμερα έχουν περάσει 29 χρόνια και έχουν μεγαλώσει πλέον οι τότε γεννηθέντες Ορθόδοξοι της Δυτικής Ευρώπης, της Βορείου και Νοτίου Αμερικής, της Αυστραλίας, της Νέας Ζηλανδίας, Αφρικής και Ασίας, όπου ζούν ως μικραί μειονότητες. Από τα νεανικά τους χρόνια οι εν λόγω Ορθόδοξοι έχουν ποτισθεί από τους Λατίνους φίλους τους ότι το Βατικανό και το Φανάρι έχουν κοινά μυστήρια. Κατά τρόπον συστηματικόν η Ορθόδοξος νεολαία του εξωτερικού ζεί κάτω από την σκιά της ιδέας ότι μόνον η μισαλλοδοξία ημπορεί να είναι η αιτία της εκ μέρους των Ορθοδόξων αρνήσεως της μυστηριακής συγκοινωνίας και της ιερατικής συλλειτουργίας με τους Λατίνους.
- 51) Από τουλάχιστον το 1975 το Παγκόσμιον Συμβούλιον των Εκκλησιών καλλιεργεί με μεγάλη επιτυχία την εικόνα των Ορθοδόξων από τους οποίους λείπει η Χριστιανική αγάπη επειδή αρνούνται την μυστηριακήν κοινωνίαν με τους άλλους Χριστιανούς. Τούτο μάλιστα αρνούνται οι Ορθόδοξοι όχι μόνον εις τους Προτεστάντας, αλλά και εις τους Λατίνους οι οποίοι, υποτίθεται από την εν λόγω συμφωνίαν, ότι έχουν τα ίδια έγκυρα μυστήρια με τους Ορθοδόξους.
- 52) Οι υπογράψαντες την εν λόγω συμφωνίαν εταύτισαν την από κοινού αναγνώρισιν των μυστηρίων με αυτήν ταύτην την μυστηριακήν κοινωνίαν. Τούτο σημαίνει κατά συνέπειαν ότι ο λόγος υπάρξεως της Ουνίας δεν υφίσταται πλέον. Το πρακτικό αποτέλεσμα θα είναι ότι όπου υπάρχουν Ουνίτες θα καταργηθούν γενόμενοι μέρος του ποιμνίου του τοπικού Ορθοδόξου Πατριάρχου ή Αρχιεπισκόπου.
- 53) Έτσι, ενώ οι Ουνίτες θα αφομοιωθούν στα παραδοσιακά μέρη της Ορθοδοξίας, παρομοίαν αφομοίωσιν θα υποστούν οι Ορθόδοξοι εις την Δύσιν. Από το 1965 μέχρι σήμερα αυξάνεται ο αριθμός των Ορθοδόξων του εξωτερικού που προτιμούν να εκκλησιάζονται και να κοινωνούν στην γειτονικήν Λατινικήν Εκκλησίαν όπου συνήθισαν να συνοδεύουν τους Λατίνους φίλους τους. Πηγαίνουν στην μακρυνήν Ορθόδοξον Εκκλησίαν το Πάσχα με τα παιδιά τους, που έχουν βαπτισθεί ή στην Λατινικήν ή στην Ορθόδοξον Εκκλησίαν. Παίρνουν μαζί τους και Λατίνους φίλους τους δια να θαυμάσουν και αυτοί την λαμπρότητα των Ορθοδόξων ακολουθειών κυρίως του Πάσχα. Το κλειδί της τακτικής αυτής είναι ότι οι Λατίνοι κληρικοί έχουν εντολήν να μη κάμνουν προσυλητισμόν των Ορθοδόξων, και κυρίως αυτών που εκκλησιάζονται σ' αυτούς. Τουναντίον τους κάμνουν να αισθάνονται υπερήφανοι δια την Ορθοδοξίαν τους. Παραλλήλως ποτίζουν τους Λατίνους πιστούς τους με χαράν όταν Ορθόδοξοι έρχονται και κοινωνούν στην εκκλησίαν τους.
- 54) Το 1976-1977 άρχισε η εργασία της λεγομένης Τεχνικής Επιτροπής δια την προετοιμασίαν του διαλόγου μεταξύ του Βατικανού και των Ορθοδόξων Εκκλησιών. Οι εκπρόσωποι του Φαναρίου και της Αλεξανδρείας παρέσυραν την πλειοψηφίαν κατά της προτάσεως των εκπροσώπων της Εκκλησίας της Ελλάδος ότι ο σκοπός και το θεμέλιον του διαλόγου δεν ημπορεί παρά να είναι η παράδοσις της αδιαρέτου Εκκλησίας των 7 Οικουμενικών Συνόδων. Με άλλα λόγια από τότε έθεσαν τα θεμέλια της εν λόγω συμφωνίας του Μπαλαμάντ ότι τα μυστήρια θα θεωρούνται έγκυρα άσχετα αν κανείς δέχεται 7 ή 21 Οικουμενικάς Συνόδους, άσχετα αν δέχεται την μεθεκτικήν σωστικήν χάριν κτιστήν ή άκτιστον, άσχετα αν δέχεται τον Άγγελον της Δόξης της Παλαιάς Διαθήκης κτιστόν ή άκτιστον, άσχετα αν δέχεται ότι ο Σεσαρκωμένος Λόγος είναι Αυτός Ούτος ο Μεγάλης Βουλής Άγγελος της Παλαιάς Διαθήκης και αν είναι άκτιστος και ομοούσιος τω Πατρί, ή το εκ του μηδενός γινόμενον και στο μηδέν απογινόμενον του Αυγουστίνου και των Φραγκο-Λατίνων, του σημερινού Βατικανού και των πλείστων των Προτεστάντων.

VI.Η Ευχαριστιακή και Εκκλησιολογική Ειδωδολατρία

- 55) Ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος καταδικάζει την ευχαριστιακήν ειδωδολατρίαν και εκκλησιολογίαν της εποχής του. Ορισμένοι Ορθόδοξοι ισχυρίζοντο ότι η μυστηριακή ένωσις με τον Χριστόν γίνεται μόνον μέσω της Θείας ευχαριστίας χωρίς να είναι ανάγκη ο κοινωνών να ευρίσκειται στην κατάστασιν του φωτισμού ή τουλάχιστον της καθάρσεως. Ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος συνοψίζει την πατερικήν ερμηνευτικήν περί της πραγματικότητος της Εκκλησίας και των

μελών αυτής βάσει των επιστολών του Αποστόλου Παύλου. «Ίνα δε και τας διαφοράς των μελών και τίνα ταύτα και τίνες εισίν αποδείξη, έφη Υμείς δε εστε σώμα Χριστού και μέλη εκ μέρους. Και ούς μεν έθετο ο Θεός εν τη εκκλησία, πρώτον αποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, έπειτα δυνάμεις, έπειτα χαρίσματα ιαμάτων, αντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσών (1 Κορ. 12:27-28) Είδες τας διαφοράς των μελών του Χριστού; Έμαθες τίνες εισί μέλη αυτού;»¹¹ Ο Απόστολος Παύλος περιγράφει με πάσαν ακρίβειαν ποίοι είναι αυτοί που είναι ηνωμένοι με τον Χριστόν και αποτελούν το Σώμα Του, την Εκκλησίαν. Δηλαδή το πρώτο σκαλοπάτι με το οποίον γίνεται κανείς μέλος της εκκλησίας είναι τα γένη γλωσσών που μετά απλοποιήθηκαν γενόμενα η λεγομένη «νοερά ευχή.» Οι υπόλοιποι των κοινωνούντων, αλλά αναξίως, είναι «ασθενείς και άρρωστοι και κοιμώνται ικανοί (1 Κορ. 11:30).» Παρ' ότι είναι βαπτισμένοι παραμένουν ιδιωτεύοντες (λαϊκοί) και λέγουν μόνον το «αμήν» στην εκκλησίαν. Τούτο διότι δεν ανήκουν ακόμη στο «βασιλείον ιεράτευμα» αφού δεν απέκτησαν ακόμη ή και έχασαν την νοεράν ευχήν. Δια τούτο ο Χρυσόστομος προειδοποιεί, «Μη τοίνυν θαρρώμεν, ότι γεγονάμεν άπαξ του σώματος.»¹²

56) Εις την εποχήν του Αποστόλου Παύλου εξελέγετο κανείς επίσκοπος ή πρεσβύτερος από την ομάδα των προφητών, δηλαδή των δοξασμένων/θεουμένων. Δια τούτο ο Παύλος γράφει στον Τιμόθεον «μή αμέλει του εν σοί χαρίσματος, ό εδόθη σοι δια προφητείας μετά επιθέσεως των χειρών του πρεσβυτερίου (1 Τιμ. 3:14).» Δια τούτο ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός μας πληροφορεί ότι στα χρόνια του υπήχαν επίσκοποι που στην εποχήν του αποστόλου Παύλου θα έλεγαν μόνον το «αμήν» στην εκκλησίαν. Στην καρδιάν της Περί Πίστεως Εκθέσεως του Δαμασκηνού είναι μεταξύ των άλλων και μαζί με τον Απόστολον Παύλον και ο Άγιος Διονύσιος ο Αρειοπαγίτης ο οποίος τονίζει ότι ο επίσκοπος εκλέγεται από μεταξύ των θεουμένων. Αυτή η παράδοσις διατηρήθηκε όλα τα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Ακριβώς δια να καταργηθή η παράδοσις αυτή ιδρύθηκαν αι Θεολογικά Σχολαί της Χάλκης και των Αθηνών και εν συνεχεία της Θεσσαλονίκης. Έτσι δεν ήτο ανάγκη πλέον οι υποψήφιοι επίσκοποι να είναι θεολόγοι από την θέωσιν τους ή τουλάχιστον από τον φωτισμόν της καρδιάς τους από την νοεράν ευχήν, αλλά από το πτυχείο του Πανεπιστημίου επάνω στο οποίο γράφει θεολόγος μάλιστα.

57) Ο λόγος που ο Χρυσόστομος μας λέγει ότι δεν πρέπει να νομίζομε ότι γίναμε άπαξ και δια πάντα μέλη του Σώματος του Χριστού είναι το γεγονός ότι τα στάδια με τα οποία γινόμεθα μέλη είναι στάδια θεραπείας της βιολογικής και πνευματικής αρρώστιας που συνκεντρούται στην καρδιάν του κάθε ανθρώπου. Η θεραπεία αρχίζει με την κάθαρσιν της καρδιάς και καταλήγει στην Θεοπτίαν στην ζωήν αυτήν. Όταν ο Κύριος της Δόξης λέγει «Μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά ότι Θεόν όψονται.» εννοεί τον δοξασμόν, δηλαδή την θέωσιν, εις αυτήν την ζωήν της οποίας προηγείται η κάθαρσις και ο φωτισμός της καρδιάς.

58) Η αρρώστια της ανθρωπίνης προσωπικότητος συνίσταται εις την εξασθένησιν της κοινωνίας της καρδιάς με την δόξαν του Θεού (Ρωμ. 3:23) και την υποδούλωσιν της εις τον κόσμον, δια του κατακλυσμού της από τους εξηρημένους από το περιβάλλον λογισμούς (Ρωμ. 1:21-24, 2:5). Εις αυτήν την κατάστασιν ο άνθρωπος φαντάζεται τον Θεόν κατά την εικόνα του νοσούντος εαυτού του ή ακόμη και των ζώων (Ρωμ. 1:22). Ούτως ο έσω άνθρωπος υφίσταται τον πνευματικόν θάνατον, «εφ' ω (λόγω του οποίου) πάντες ήμαρτον» (Ρωμ. 5:12).¹³ Δηλαδή η αγάπη υποδουλώνεται εις το ένστικτον της αυτοσυντηρήσεως, το οποίον την παραμορφώνει και την μεταμορφώνει εις εγωκεντρικήν και ιδιοτελή ενέργειαν, υποβαθμισμένην εις απλήν αναζήτησιν επιβιώσεως, ασφαλείας και ευτυχίας.

59) Η πτώσις εκάστου ανθρώπου και η δουλεία του εις την κτίσιν συνίσταται εις την σύγχυσιν της ενεργείας του ανθρωπίνου πνεύματος με αυτήν της διανοίας, καθ' ήν σύγχυσιν, οι προερχόμενοι εκ

¹¹ Βίβλος των Ηθικών Στ', Πώς ενούται τω Χριστώ και Θεώ και έν γίνονται μετ' αυτού πάντες οι άγιοι.

¹² Ρ.Γ. 60:23. Βλ. Ι. Ρωμανίδου, Το Προπατορικόν Αμάρτημα, έκδοσις β', Αθήνα 1989, σελ. 173.

¹³ Δια την Πατερικήν ερμηνείαν του «εφ' ω» εις το χωρίον Ρωμ. 5:12 βλέπε J.S Romanides, «Original Sin According to St. Paul,» εν St Vladimir's Quartely (μέ την παλαιάν αριθμησιν της εποχής του π. Γεωργίου Φλωρόβσκου που κατήργησαν οι διάδοχοί του) New York, 1955, τόμος IV, τεύχοι 1 και 2: Το Προπατορικόν Αμάρτημα, Αθήνα 1957, 2α έκδοσις Δόμος Αθήνα 1989, κεφ. 6

του περιβάλλοντος λογισμοί γίνονται λογισμοί του πνεύματος, με αποτέλεσμα να εξασθενή κατά ποικίλους βαθμούς η εν τη καρδία κοινωνία με την άκτιστον ενέργειαν και βασιλείαν του Θεού.

60) Η θεραπεία της νόσου ταύτης αρχίζει με την κάθαρσιν του πνεύματος του ανθρώπου, δηλαδή την κατά τους πατέρας νοεράν ενέργειαν της ψυχής, από όλους τους λογισμούς, καλούς και κακούς, και τον περιορισμόν τους εις την διάνοιαν. Συγχρόνως το πνεύμα (δηλαδή η νοερά ενέργεια) του ανθρώπου ελευθερούται από την διάνοιαν και επιστρέφει με την νοεράν ευχήν εις την καρδίαν. Εις την φυσικήν του κατάστασιν το πνεύμα του ανθρώπου ενεργεί ωσάν στρόβιλος εντός της καρδίας □ ενώ εις την πεπτωκείαν του κατάστασιν ευρίσκεται διάχυτον εις τον εγκέφαλον ταυτιζόμενον με τα νοήματα και τα ρήματά του και υπόδουλον εις αυτά. Έτσι αντί να βασιλεύει ο άνθρωπος μετά του Θεού επί της φύσεως, καθίσταται δούλος αυτής. Δια να αποκατασταθή η φυσιολογική λειτουργία της ανθρωπίνης προσωπικότητος μέσω της περιτομής ταύτης της καρδίας από όλους τους λογισμούς (Ρωμ. 2:29), πρέπει να ελευθερωθή ο έσω άνθρωπος από την δουλείαν εις ό,τιδήποτε εν σχέσει προς το περιβάλλον του, λ.χ. αυτοϊκανοποιήσιν, πλούτον, ιδιοκτησίαν, ακόμη και τους γονείς και συγγενείς του (Ματθ. 10:37; Λουκ. 14:26). Ο σκοπός δεν είναι η απόκτησις Στωϊκής απαθείας δια της καταργήσεως της συμπαθείας, αλλ' η παροχή της δυνατότητος εις την καρδίαν να δεχθή τας προσευχάς και τους ψαλμούς, που το Άγιον Πνεύμα μεταφέρει εκεί από την διάνοιαν και ενεργοποιεί αδιαλείπτως. Έτσι ο επί κεφαλής του νευρικού συστήματος εγκέφαλος απασχολείται με τας καθημερινάς δραστηριότητάς του και τον ύπνον, ενώ συγχρόνως το πνεύμα του ανθρώπου προσεύχεται εν τη καρδία αδιαλείπτως. Δηλαδή γίνεται ωσάν επισκευασμένη δισκέτα υπολογιστού εις την οποίαν κείμενα προσευχών μεταφέρονται από τον εγκέφαλον και επανέρχονται εις αυτόν. Όμως οι ούτω πνεύματι προσευχόμενοι αδιαλείπτως, προσεύχονται και μεγαλοφώνως με την λογικήν προκειμένου να συνεισφέρουν εις την κατήχησιν και οικοδομήν των ιδιωτών και απίστων. Αυτό εννοεί ο Παύλος με το «προσεύξωμαι τω πνεύματι, προσεύξωμαι τω νοϊ □ ψαλώ τω πνεύματι, ψαλώ και τω νοϊ» (Α' Κορ. 14:15).

61) Εν σχέσει με την θεραπείαν αυτήν δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ των Λατίνων και των Προτεσταντών αφού είναι και οι δύο τους τα πνευματικά τέκνα του Αυγουστίνου. Υπάρχει όμως μία σημαντική διαφορά μεταξύ τους. Ενώ οι Λατίνοι παρέμειναν πιστοί στην δαιμονικήν πνευματικότητα του Νεο-Πλατωνικού μυστικισμού του Αυγουστίνου, το μεγάλο μέρος των Διαμαρτυρομένων την εγκατέλειψαν μαζί με τον Φραγκο-Λατινικόν μοναχισμόν που την ασκούσε.

62) Υπάρχουν σήμερα πολλοί τύποις Ορθόδοξοι που λίγο διαφέρουν ουσιαστικά από τους Λατίνους και Διαμαρτυρομένους. Μη γνωρίζοντες τα καθαρώς θεραπευτικά θεμέλια της Ορθοδοξίας, στοχάζονται περί των δογμάτων της πίστεως. Οι πίο παράξενοι από όλους είναι εκείνοι που δέχονται μίαν καθαρώς Φραγκο-Λατινικήν μαγικήν αντιλήψιν περί μυστηρίων που τους επιτρέπει να ταυτίζουν την Εκκλησίαν με την κοινωνίαν της Θείας Ευχαριστίας υπό τον Επίσκοπον χωρίς τα στάδια μεθέξεως στο Σώμα του Χριστού και χωρίς την προϋπόθεσιν ότι τα μέλη Του είναι οι φωτισμένοι και οι θεούμενοι/δοξασμένοι. Αυτή η Ευχαριστιακή Ειδωλολατρεία έγινε από την αρχήν το μυστικόν θεμέλιον του διαλόγου μεταξύ του Βατικανού και του Φαναρίου. Ήλθε εις την επιφάνειαν με την άρσιν της «ακοινωνησίας» από το Βατικανό και των «αναθεμάτων» από το Φανάρι την 7ην Δεκεμβρίου το 1965. Συγχρόνως το Φανάρι έκαμε την παράδοξον διάκρισιν μεταξύ του «διαλόγου της αγάπης,» που τότε άρχισε, και του «Θεολογικού Διαλόγου» που πρόκειτο να αρχίση. Η εργασία της Τεχνικής λεγομένης Επιτροπής δια τον «Θεολογικόν Διάλογον» λειτούργησε το 1976-1977. Ευθύς εξ αρχής άρχισε με την εμμονήν του Φαναρίου και των υποστηρικτών του να μη γίνη σκοπός του διαλόγου η ένωσις των Εκκλησιών βάσει της κοινής παραδόσεως της αδιαιρέτου Εκκλησίας των Επτά Οικουμενικών Συνόδων. Εν τω μεταξύ οι Λατίνοι μας είχαν μοιράσει το δικό τους κείμενον δια τον σκοπόν και την μέθοδον του διαλόγου. Εν συνεχεία ένας από τους εκπρόσωπους του Φαναρίου που συνεργάσθηκε με τους Λατίνους σέ μικτήν υποεπιτροπήν μας ανήγγειλε στην επομένη συνάντησιν της Ορθοδόξου Τεχνικής Επιτροπής τα «ευχάριστα» νέα ότι οι Λατίνοι τόσον πολύ ενθουσιάσθηκαν με το Ορθόδοξον κείμενον που εγκατέλειψαν το δικό τους κείμενον και υιοθέτησαν το κείμενον της Ορθοδόξου επιτροπής. Έτσι έληξε το έργον της Τεχνικής Επιτροπής.

63) Παραδόξως η αίρεσις αυτή της Ευχαριστιακής Ειδωλολατρείας έφτασε να διέπη σήμερον όλον το θεολογικόν έργον του «Πίστις και Τάξις» του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Εκκλησιών.

VII. Το Ερώτημα

64) Το βασικό ερώτημα ενώπιόν μας είναι σαφές: Είναι το δόγμα η προστασία των πιστών από κομπογιαννίτες στοχαστές που δεν γνωρίζουν ούτε την νόσον της καρδιάς και την θεραπείαν της; Ή με άλλα λόγια, είναι το δόγμα οδηγός στην θεραπείαν της καθάρσεως της καρδιάς και του φωτισμού της και της θεώσεως, ή όχι;

65) «Ωστε ός αν εσθή τον άρτον ή πίνη το ποτήριον του Κυρίου αναξίως, ένοχος έσται του σώματος και του αίματος του Κυρίου. δοκιμαζέτω δε άνθρωπος εαυτόν, και ούτως εκ του άρτου εσθιέτω και εκ του ποτηρίου πινέτω □ ο γαρ εσθίων και πίνων αναξίως κρίμα εαυτώ εσθίει και πίνει μη διακρίνων το σώμα του Κυρίου. δια τούτο εν υμίν πολλοί ασθενείς και άρρωστοι και κοιμώνται κανοί» (1 Κορ. 11:28-30). Με άλλα λόγια πρέπει κανείς να δοκιμάση τον εαυτόν του αν είναι στην κατάστασιν φωτισμού και επομένως μέλος του σώματος του Χριστού και ναός του Αγίου Πνεύματος, με τουλάχιστον τα «γένη γλωσσών,» δηλαδή την νοεράν προσευχήν. Άλλως εσθίει τον άρτον και πίνει το ποτήριον του Κυρίου αναξίως (Κορ. 11:27). Εν τοιαύτη περιπτώσει ευρίσκεται μεταξύ ή των «ασθενών» ή των «αρρώστων» ή των «πνευματικώς κοιμωμένων (νεκρών)» (1 Κορ. 11:30), δηλαδή μη μετέχων εις την πρώτην ανάστασιν του έσω ανθρώπου. Ο τοιούτος μετέχει εις την Θεϊάν Ευχαριστιάν ουχί αξίως, αλλά εις κατάκριμα. Δεν πρέπει κανείς να χρησιμοποιεί τον δείπνον της αγάπης (πού τότε συνόδευε κάθε ευχαριστιακήν σύναξιν) ως ευκαιρίαν να τρώη και να πίνη. Τούτο κάμει κανείς στο σπίτι του (1 Κορ. 11:21-22,34). «ει δε εαυτούς διεκρίνομεν (δηλαδή δια της νοεράς προσευχής), ουκ εκρινόμεθα □ κρινόμενοι δε υπό του Κυρίου παιδεύμεθα, ίνα μη σύν τω κόσμω κατακριθώμεν» (1 Κορ. 11:31-32). Εις τον φωτισμόν και εις τον δοξασμόν, δηλαδή στην θεώσιν, κρινόμενοι οι φωτισθέντες και οι θεωθέντες εκπαιδεύονται εντός του πνεύματός των από τον ίδιον τον Χριστόν. Την θεραπείαν αυτήν περιγράφει εν συνεχεία ο Απόστολος Παύλος στην 1 Κορινθίους κεφ. 12 με 15:11.¹⁴

66) Ο μόνος σκοπός της διατυπώσεως των δογμάτων από Οικουμενικάς και Τοπικάς Συνόδους ήτο και είναι η διαφύλαξις των πιστών εντός της θεραπευτικής αυτής αγωγής, της καθάρσεως και του φωτισμού της καρδιάς και του δοξασμού/θεώσεως και από κομπογιαννίτες μη ορθοδόξους και τυπικά ορθοδόξους ιατρούς. Τούτο επειδή «πάντες γαρ ήμαρτον και υστερούνται της δόξης του Θεού...» (Ρωμ. 3:23). Αι διατυπώσεις των δογμάτων ουδεμίαν σχέσιν έχουν με θεολογικόν ή φιλοσοφικόν στοχασμόν. Η αρώστεια του ανθρώπου συνίσταται εις τον σκοτασμόν του πνεύματος εις την καρδίαν που αρχίζει να θεραπεύεται με την αδιάλειπτον προσευχήν, και όχι με στοχασμούς θεολογικο-φιλοσοφικούς. Τούτο διότι ουδεμία ομοιότης υπάρχει μεταξύ του ακτίστου Θεού και των κτισμάτων Του και επομένως «Θεόν φράσαι αδύνατον, νοήσαι δε αδυνατώτερον» όπως δογματίζουν οι προφήται, οι απόστολοι και οι πατέρες κατά το ρητόν του Γρηγορίου του Θεολόγου. Δια τούτο οι περί Θεού και ανθρώπου στοχασμοί του Αυγουστίνου και των Φραγκο-Λατίνων Σχολαστικών, βάσει της analogia entis και της analogia fidei, είναι παντελώς ξένοι προς την Βιβλικήν και Πατερικήν παράδοσιν. Σήμερον θεωρούνται μάλιστα ως γνωρίσματα νοητικώς καθυστερουμένων τινων θρησκολήπτων.

VIII. Το Βατικανό στην Πρόσφατη Ιστορία και Αλλαγή Τακτικής

67) Το 1912 οι σύμμαχοι της Ελλάδος υπέγραψαν εν αγνεία της μυστικῆς συμφωνίας στο Λονδίνο με την Ιταλίαν δια να πάρη αυτή τα Δωδεκάνησα από την Τουρκίαν ως αντάλλαγμα δια να πολεμήση μαζί τους κατά της Γερμανίας. Έτσι η Ιταλία απέκτησε τα Δωδεκάνησα με την

¹⁴ Αυτόθι.

- Συνθήκην της Λωζάνης το 1923. Με την Συνθήκην αυτή οι Φραγκο-Λατίνοι ευγενείς της Ευρώπης επέτυχαν την εθνικήν κάθαρσιν της Τουρκίας από την Οθωμανικήν Αυτοκρατορίαν και από την εντός αυτής Ρωμαιοσύνην και την αντικάστασιν των δύο με την σημερινήν Δυτικοποιημένην Τουρκίαν. Δηλαδή εχρησιμοποίησαν την Ελλάδα ως το αφελές δόλωμα δια να επιτύχουν με ένα θανατηφόρον κτύπημα τα εξής: 1) κατήγγησαν την Οθωμανικήν Αυτοκρατορίαν, 2) κατήγγησαν ολοσχερώς το Χαλιφάτο του Ισλάμ, 3) κατήγγησαν την εντός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας Ρωμαιοσύνην, 4) κατήγγησαν και την Ρωμαϊκήν και την Ελληνικήν Μεγάλην Ιδέαν, 5) αποψίλωσαν το Οικουμενικόν Πατριαρχείον από το κυρίως ποίμνιόν του, 6) ίδρυσαν την Δυτικοποιημένην Τουρκίαν του Ατατούρκ και 7) χρησιμοποίησαν την Νέαν αυτήν Τουρκίαν ως σφήνα δια να αρχίσουν την Δυτικοποίησιν ολοκλήρου του Ισλάμ.
- 68) Η ανοησία και η αφέλεια των Νεο-Ελλήνων συνίστατο εις την πεποίθησιν ότι οι δήθεν σύμμαχοι πραγματικά ήθελαν να στηρίξουν και να αποκαταστήσουν, αν όχι την Ρωμαϊκήν Μεγάλην Ιδέαν, τουλάχιστον την Αρχαίαν Ελληνικήν Μεγάλην Ιδέαν, αφού ήταν λάτρες των Αρχαίων Ελλήνων. Οι Έλληνες του 1912 ήταν τόσον φουσκωμένοι από την δήθεν αρχαιοελληνικήν λατρείαν των δήθεν συμμάχων τους που δεν κατάλαβαν πόσον πίο σπουδαίον ήταν δια την Δύσιν η ίδρυσις μιάς μη Ισλαμικής αλλά κοσμικής Τουρκίας από κάποιαν αποκατάστασιν της Αρχαίας Ελλάδος στην Μικράν Ασίαν. Το ότι οι δήθεν σύμμαχοι έδωσαν το δικαίωμα εις τους Ρωμαίους της περιοχής της Σμύρνης να αποκτήσουν την Ελληνικήν ιθαγένειαν είχε ως μοναδικόν σκοπόν να αγριεύσουν και να αναγκάσουν τους Τούρκους να ανατρέψουν το Οθωμανικόν και το Ισλαμικόν τους καθεστώς και να στραφούν στον Ατατούρκ δια να τους σώση από την καταστροφήν. Αλλά οι Τούρκοι Ισλαμισταί έπαυσαν να τρώνε το κουτόχορτο του Δυτικού Πολιτισμού και θα επιδιώξουν να ηγηθούν και να ενώσουν τα Ισλαμιστικά κινήματα του κόσμου και ασφαλώς θα επαναφέρουν το Χαλιφάτο.
- 69) Το Βατικανόν ήταν ιστορικά στα χέρια των Τοσκανο-Φράγκων με πρωτεύουσα την Φλωρεντία και των Λογγοβάρδων με πρωτεύουσα το Μιλάνο. Αυτό το Φραγκο-Λατινικόν Βατικανόν συνεσχεδίασε με τους ευγενείς της Φράντσιας, της Ιταλίας και Βρεττανίας τα ανωτέρω και την αντικατάστασιν των Ορθοδόξων επισκόπων του Οικουμενικού Πατριαρχείου στα Δωδεκάνησα με Φραγκο-Τοσκάνους και Λογγοβάρδους επισκόπους. Αυτοί αποτελούν ακόμη την πλειοψηφίαν της ιεραρχείας της Ιταλίας και που περνάνε δια Ιταλούς από το 1870.
- 70) Το Βατικανόν άλλαξε την πολεμικήν του τακτικήν έναντι της Ορθοδοξίας ανάλογα με τον βαθμόν Δυτικοποίησεως της Ορθοδοξίας. Αλλά εμφανίσθηκε κατά τα μέσα του αιώνου τούτου μία στροφή των διανοουμένων του Βατικανού προς τους Ελληνοφώνους πατέρας μετά τον Δαμασκηνόν. Άρχισε μιά εντατική προσπάθεια της εναρμονίσεως των μετά το σχίσμα δύο παραδόσεων. Έτσι το Βατικανόν δεν έθεσε τέρμα εις τον πόλεμόν του δια την αφομοίωσιν της Ορθοδοξίας. Απλώς η κυριάρχουσα τακτική του Βατικανού μετετράπη εις τον διάλογον της αγάπης της μυστηριακής κοινωνίας την οποίαν επινόησαν μάλιστα Ορθόδοξοι Θεολόγοι.
- 71) Σπουδαίον μέρος της αλλαγής αυτής της τακτικής του Βατικανού είναι η επέκτασις της πατερικής παραδόσεως πέραν των Ιωάννου Δαμασκηνού και Θεοδώρου Στουδίτη μέχρι τον Συμεών τον Νέον Θεολόγον και ακόμη και στον Άγιον Γρηγόριον τον Παλαμά. Το κλειδί, όμως, της επεκτάσεως αυτής της πατερικής παραδόσεως είναι το γεγονός ότι οι Φραγκο-Λατίνοι είχαν ήδη Νεο-Πλατωνοποιήσει και Αυγουστινοποιήσει τους Πατέρες μέχρι τον 8ον αιώνα και, με την βοήθειαν ενός Ρώσου θεολόγου, έκαμαν το ίδιο με τον Άγιον Γρηγόριον Παλαμά και τους προκατόχους και διαδόχους του. Έτσι τεχνηέντως το Βατικανόν ταυτίζει την ειδικήν του πνευματικότητα της Νεο-Πλατωνικής ευδαιμονίας του Αυγουστίνου και των Φραγκο-Λατίνων με την Ορθόδοξον πνευματικότητα.
- 72) Παράδοξον είναι το πιθανόν ότι οι διαλεγόμενοι ημέτεροι δεν γνωρίζουν τί τους γίνεται.